

Eskişehir Havacılığı "Tarih" Tespitine Mütevazı Katkı(lar)

Can EREL

Uçak Mühendisi

can.erel@canerel.com.tr

Eskişehir, Türk havacılığının gelişim sürecinde ilk yıllarından itibaren.

- Askeri havacılığın,
 - Operasyonel,
 - Teknolojik,
 - Endüstriyel,
 - Sağlık,
 - Akademik,
- Sivil Havacılığın,
 - Akademik
- Federatif – Sportif Havacılığın,
 - Akademik,
 - Uygulama,

merkezi olarak günümüzde ulusal havacılığın en önemli ve önde gelen şehirlerinden birisi olmuştur. Ancak, Eskişehir'i merkez haline getiren havacılığın gelişimi, bu sürece etki eden kişi, grup, kurum/kuruluşların katkıları ile Eskişehir'i sistematik ve her yönü ile ele alan kaynakça yoktur!

... olmayınca da, T.C.nin ilk tayyare mühendisi Selâhattin Reşit ALAN bile unutulur; ne bu şehirde endüstriyel üretim süreçlerine göre tasarlanan Türkiye'nin ilk tayyaresinin, ne o tasarıma göre üretilen ilk prototip tayyarenin, ne bu şehre eş olarak gelin getirdiği 1931 yılı Türkiye güzelinin ve ne de bu şehirde havacılık uğruna verdiği canının izi yoktur...

Selâhattin Reşit Efendi © Stuart Kline Arşivi

İşte bu nedenle hep gönlümden geçer, kurgu sistematiği de olan bilimsel metotlarla araştırılarak tespit edilenlere dayalı bütünlük bir yayın, hatta seri yayın yapılmalı Eskişehir havacılığı ile ilgili...

... fırsat olunca da önerirdim, her yer, platform ve ortamda!

Sonunda, 2015-2016 akademik yılında iki güzel gelişme oldu... Her iki çalışmaya yönelik haberi, akademik yılbaşında yardımcı olmam ve katkı sağlamam ricası ile öğrendim; başta sevgili meslektaşım Dr. S. Sırrı KABADAYI olmak üzere, bu efsane havacılık şehrinde hala yaşama ve çalışma şansına sahip meslektaş dostlarımdan... onur ve keyifle kabul ettim bu önerileri...

...katıldığım süreçte, yeni isimler ve farklı yüzler de önerdim; paylaştığım onlarca kaynak, belge, fotoğraf ve söyleşi yanında...

Çok da güzel ve anlamlı oldu!

İlk gelişme Sabiha Gökçen Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin bir projesi idi...

TÜBİTAK'ın "46'ncı Ortaöğretim Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması"na 'tarih' alanında katılan Sabiha Gökçen Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (SG MTAL) öğrencileri,

- Sevgi DERE,
- Arda ÖZEÇOĞLU,

Türk havacılığını gelişim aşamalarını kronolojik sırayla değerlendirip "Geçmişten Geleceğe Eskişehir Havacılığı" başlığında, literatür taraması yanında havacı ve havacılık üzerinde çalışanlarla yüz yüze ve e-iletişim kanalları ile görüşmelerle Eskişehir'in askeri ve sivil havacılık gelişim süreçlerini ve çalışmalarını kapsayan "Türk Havacılık Tarihi ve Geçmişten Geleceğe Eskişehir Havacılığı" bir proje yapacaklardı...

Hayatımın en güzel atıfını "Havacılığı bir meslekten ziyade hayat biçimi haline getiren uçak mühendisi Can EREL bir yazısında..." değerlendirmesi ile aldığım liseli gençler sonuçta Eskişehir'in havacılık geleceğine dair de önerimlerde bulunan çok güzel bir proje raporu yayınladılar.

Sevgi DERE & Arda ÖZEÇOĞLU sevgili meslektaşım Füsün ADAR ile © SD&AÖ

İkinci gelişmede ise,

- Eskişehir'de havacılığın önemi,
- Hava İkmal Bakım Merkezi,
- Havacılık Okulları,
- Hava Müzesi,

gibi konularını kapsayan bir "Sözlü Tarih" çalışması Anadolu Üniversitesi Tarih Bölümü (AÜ TB) son sınıf öğrencilerinin sınıf bitirme tezi olarak hazırlanacaktı.

Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim üyelerinden Doç. Dr. Ayla EFE'nin yönettiği çalışmada,

- Erdem SİNAN,
- Hatice ALANOĞLU,
- Muhammet GÖKSU,
- Nurîcan UÇAR,
- Oktay YILMAZ,
- Serkan ÖZÇELİK,

tez grubu öğrencileri olarak yer alacaktı.

Hatice Alanoğlu

30 dk •

Havacilik Denilince Akla İlk Gelen Onemli İsimlerden Biridir Can EREL...Guzel Bir Görüşme Gecirdik Kendisine Tesekkür Ediyoruz 😊

Hatice ALANOĞLU ile Söyleşimiz © HA

"Sözlü Tarih" çalışmasının son aşamasında benimle de bir söyleşi gerçekleştirdiler; Tez Grubu adına söyleşiyi Mayıs 2016 ayının ilk günlerinde. Umarım, kısıtlı sürede, bana yöneltilen sorularla sınırlı paylaşımlarım bu tez çalışmasına değer katar ve bu değerli tezi hazırlayacak öğrencilerimizin hepsi başarı ile mezun olurlar...

Bu çalışmalarını, 1980'li yıllarda düşünmeden eyleme, oluşumlarında doğrudan sorumluluk olarak katkı sağlama şansına sahip olduğum, ulusal havacılık endüstrisine ara elemanı yetiştiren,

- Türkiye'nin ilk örgün sivil havacılık yükseköğretim kurumuna sahip Anadolu Üniversitesi'nin Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü,
- ve
- Türkiye'nin ilk havacılık ortaöğretim kurumu Sabiha Gökçen Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin,

o genç yaşlarda, dev yüreklere ve samimi inançlarına sahip öğrencileri tarafından yapılmış olması en büyük mutluluğum...

... keyifle kıvandığım bu anlamlı çalışmalarını yapan sevgili öğrencilere ve onlara rehberlik edip yol ve yöntem gösteren öğretmenlerine, Can-ı gönülden teşekkür ederim; ulusal havacılığımıza, Eskişehir havacılık belleğine katkıları nedeni ile...

Bu çalışmalardan beni haberdar ederek, bana,

- İmrenilecek mesleğimi ve mesleki başarılarımı,
- Mutlu yuvamı ve o yuvada ilk aşımı,
- Güzel kızımı,
- Saygıdeğer ve sevgideğer meslektaşlarımı ve arkadaşlarımı,

kazandıran bu güzel şehre, Eskişehir'e, her zaman hissettiğim/hissedeceğim gönül borcumu bir nebze de olsa ödemekte olduğumu hissetmemi sağlayan arkadaşlarıma da teşekkür ederim...

...

Eskişehir'in havacılık nedeni ile sahip olduğu ekonomik ve endüstriyel konum ve değerini yapan ve gelecekte de sürmesini dilediğim havacılık kültürü ile ilgili bilimsel ve akademik çabalar ile bu konum ve değerini "Üçüncü Boyut" kazanmasını dilerim.

...ki Eskişehir havacılığı hacim de kazansın!

